

نهیضت آزادی ایران

۱۳۴۰

بیانیه شماره ۱ پیرامون انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰

بسمه تعالی

انتخابات ۱۴۰۰ ریاست جمهوری، همانطور که همگان آگاهی دارند، در شرایطی پیش روی ماست که بحران‌های انباشته داخلی و خارجی بیش از پیش، حیات، ثبات و بقای مردم، حاکمیت و کل کشور را تهدید می‌کند. در نظام جمهوری اسلامی ایران، «اسلامیت» امر فرعی نیست، اما فرع بر «جمهوریت» و متکی به پذیرش آرای اکثریت مردم ایران است. از این رو، نه تنها حفظ اساس «جمهوریت» و حل بحران‌های ساختاری نظام، بلکه دفاع از «اسلامیت نظام» نیز منوط به پذیرش و عملیاتی شدن معیارهای انتخابات آزاد، سالم و عادلانه است و برگزاری انتخابات دیگری به سیاق آن چه در اسفند ۱۳۹۸ روی داد و منجر به ورود نمایندگان با حداقل میزان مشارکت مردم به مجلس شد، در تعارض صریح با شاخص‌های «امنیت ملی پایدار» ارزیابی شده و از ظرفیت مهار بحران‌های داخلی و رفع تهدیدات بیگانه برخوردار نخواهد بود. برگزاری «انتخابات آزاد، سالم و عادلانه» تنها سازوکاری است که در غیاب آن، نه تنها «جنبش اصلاحات» بلکه «نظام جمهوری اسلامی ایران» از اهداف، رسالت راهبردی، محتوای سیاسی و ظرفیت بقا تهی می‌شود.

انتخابات دوم خرداد ۱۳۷۶، بیست سال نظام جمهوری اسلامی ایران را بیمه کرد و انتخابات دوره یازدهم ریاست جمهوری ۱۳۹۲ در پرتو مشارکت اکثریت مردم و تن دادن حاکمیت به کاندیدایی که به خواست اکثریت مردم نزدیک‌تر بود، توانست کشور و نظام را از ابتلا به پیامدهای حاکمیت عوامگرایانه و افراطی نجات دهد. این تجربه تاریخی یادآوری می‌کند که تنها امکان جلوگیری از تشدید بحران‌ها و رویکردهای خشونت‌بار، قبول مطالبات اکثریت مردم است که جز با تحقق حقوق اساسی و حاکمیت ملت و تن دادن به «اصلاحات ساختاری» برای غلبه بر «بحران‌های ساختاری» امکان‌پذیر نخواهد بود.

نهضت آزادی ایران یادآوری می‌کند که انتخابات ۱۴۰۰ ریاست جمهوری فراتر از رقابت‌های صرفاً جناحی قرار دارد و باید معطوف به ارتقای سرمایه اجتماعی نظام جمهوری اسلامی و ایجاد فرصتی برای نجات این سرزمین خسته، آسیب‌دیده با قدمتی هزاران ساله باشد. شورای نگهبان که سخن‌گوی آن بی‌پروا از افکار عمومی و نظارت الهی، آزادی انتخابات را به منزله ورود اشرار و اراذل و قاتلان به قدرت بر می‌شمارد و چشم‌اندازی قابل پیش‌بینی از انتخاباتی نمایشی را پیش روی افکار عمومی قرار می‌دهد، نه تنها «عدالت سیاسی»، بلکه کفایت لازم جهت نگهبانی از ارزش‌های قانون اساسی، دفاع توأمان از «جمهوریت» و «اسلامیت» نظام و حداقل ظرفیت ناظر بر رشد «امید اجتماعی» و «اعتماد عمومی» را نیز از دست داده است.

نهضت آزادی ایران باور دارد که «آزادی» همان صراط مستقیم الهی و راهی است که آموزه‌های قرآنی، نه تنها مسلمانان، بلکه بشریت را بدان رهنمون ساخته‌اند. به تعبیر زنده‌یاد مهندس بازرگان «آزادی خواسته‌ای ابدی» است که با کرامت بشر پیوند دارد. محروم کردن مردم از حقوق اساسی و مانع نهادن بر سر راه «حاکمیت ملت» مصداق «یصدون عن سبیل الله» و «نظارت استصوابی»، با برداشتی که ناقض اصل شفاف ۹۹ قانون اساسی است، مهم‌ترین مانعی است که راه مردم در تلاش به سوی برپاساختن «آزادی» و «قسط» را مسدود کرده است. از این رو، لغو این قانون ناقض حقوق اساسی ملت که بر «تفسیری غیرعادلانه و خلاف قواعد مسلم حقوقی» ابتناء دارد، نخستین گام به سوی تحقق حقوق و حاکمیت ملت و پیش‌نیاز بدون جایگزین برگزاری انتخابات آزاد، سالم و عادلانه ارزیابی می‌شود.

نهضت آزادی ایران باور دارد که متاثر از تغییرات عمیقی که انقلاب مردمی ۱۳۵۷ بر ساختار قدرت در ایران نهادینه کرده است، «یک‌دست‌سازی قدرت» یا هرگونه تصمیم‌سازی ناظر بر «نظامی‌گری»، طرحی غیرممکن و برنامه‌ای از پیش شکست‌خورده است. «دموکراسی، فرآیندی بی‌بازگشت، ضرورتی بنیادین و روندی هم‌سو با توسعه ایران است و به حکم تاریخ و تجربه بشری، هرگونه اخلال در برابر فرآیند گذار به دموکراسی و پیروزی در برابر اراده ملت، در بلند مدت، امری محال و محتوم به شکست است، اما می‌تواند محمل تاخیری هزینه‌ساز باشد و زمینه‌های لطمات جبران‌ناپذیر انسانی و تخریب زیرساخت‌های ارزشمند اجتماعی، سیاسی و اقتصادی را فراهم کند.

نهضت آزادی ایران امید دارد که حاکمیت با توجه به واقعیت‌های جامعه ایران بپذیرد که «یک‌دست‌سازی قدرت»، «کاندیداسازی» و «نفی اصلاح‌طلبی» حتی به سود محافظه‌کاران و بقای نظام در درازمدت نخواهد بود و بلکه تهدیدی علیه حیات نظام و عاملی برای ضربه زدن به کیان کشور است. حاکمیت باید بداند که دموکراسی فقط یک خواست سیاسی نیست، بلکه الگویی است برای عبور از بحران‌های کلان ساختاری و روشی است مدیریتی برای دستیابی به ثبات سیاسی و توسعه همه‌جانبه و پایدار ایران. در عرصه سیاست

خارجی نیز، برخورداری از مشارکت عمومی تنها راه توفیق در هرگونه مذاکره قابل پیش‌بینی در آینده است تا در چارچوب منافع ملی، حفظ تمامیت ارضی و حاکمیت ملی ایران قرار گیرد.

نهضت آزادی ایران یادآوری می‌کند که تنگ‌نظری‌های شورای نگهبان و عدول از رعایت اصول ۵۶ و ۹۹ قانون اساسی و همچنین، عملکرد غیرمسئولانه و تاثیرناپذیر برخی نهادهای انتصابی و نظامی از آراء و مطالبات اکثریت ملت، مهم‌ترین عواملی هستند که روند نزولی مشارکت اجتماعی و سیاسی مردم را توضیح می‌دهد و چنان‌چه این موانع برداشته شده یا مهار شوند، هنوز هم می‌توان به حضور مردمی که بیش از یک صد سال برای آزادی و دموکراسی و توسعه کشور مبارزه کرده است، در پای صندوق‌های رای و در عرصه انتخابات خوشبین بود. اما چنان‌چه این خواسته ملی تحقق نیابد و پیش‌نیازهای انتخابات آزاد، سالم و عادلانه محقق نشود، و انتخاباتی مشابه اسفند ۹۸ برگزار شود مردم با آگاهی برای اعتراض در آن مشارکت لازم را نخواهند داشت و پیامدهای آن در راستای منافع ملی نیست. زیرا در این صورت رشد آگاهی‌ها و کاهش آستانه تحمل مردم به صورت‌های دیگری عیان خواهد شد که چه بسا روند مناسبات سیاسی را به نقطه غیرقابل بازگشتی برساند .

نهضت آزادی ایران باور دارد که اگرچه «انتخابات» تنها سازوکار اصلاح‌طلبانه نیست اما فرصتی برای آگاهی بخشی و رفع موانع گذار به دموکراسی است. از این رو، در فضای انتخابات ۱۴۰۰ نیز در راستای عمل به وظیفه ملی و اسلامی خود که همانا آگاهی‌بخشی و حضور در عرصه عمومی و تاکید و ایستادگی بر آرمان‌ها و حقوق اساسی ملت ایران است، کوتاهی نمی‌کند و امید دارد که گردانندگان عرصه انتخابات، به حاکمیت ملت تن دهند و با رفع موانع اساسی در مسیر انتخابات آزاد، زمینه حضور و مشارکت اکثریت مردم را تدارک ببینند تا رییس جمهور آتی، منتخب واقعی اکثریت مردم باشد.

نهضت آزادی ایران در آستانه برگزاری دو انتخابات «شورای شهر» و «ریاست جمهوری» مردم را به حضور در عرصه رقابت‌های انتخاباتی و ثبت نام وسیع کاندیداهای جریان‌های سیاسی گوناگون و به ویژه اصلاح‌طلبانی که دغدغه مردم و منافع ملی را دارند فرا می‌خواند تا زمینه واگذاری سهل و ساده میدان انتخابات به محافظه‌کاران فراهم نشود، اما اعلام موضع نهایی پیرامون شرکت در انتخابات و حمایت از لیست‌های انتخاباتی و یا کاندیدایی مشخص، بنا بر تحلیل رفتار حاکمیت و ارزیابی شرایط سیاسی کشور از طریق بیانیه‌های بعدی، اطلاع‌رسانی خواهد شد.

نهضت آزادی ایران

۱۳۹۹ اسفند ۷